

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of דף פ"ב מסכת סנהדרין of דף פ"ב

Some of the topics we will learn about include.

The Mishnah's Halachah of

הגונב את הקסוה

If a person stole a שרת כל from the Bais Hamikdash;

OR

והמקלל בקוסם

A person cursed Hashem's name with the name of a עבודה זרה;

OR

והבועל ארמית

A person cohabited with a non-Jewish woman;

In all these cases

קנאין פוגעין בו

As Rashi explains;

בני אדם כשרין המתקנאים קנאתן של מקום

פוגעין בו

There is a הלכה למושה מסיני that a pious person who wants to carry out Hashem's vengeance, may kill the perpetrator.

The Gemara elaborates on

הבועל ארמית

קנאין פוגעין בו

כל הבא על הכותית

כאילו מתחתן בעבודת כוכבים

A person who cohabits with a non-Jewish woman is considered like he married an עבודה זרה.

B

בית דינו של חשמונאי גזרו

הבא על הכותית חייב עליה משום נשג"א

The Bais Din of the חשמונאים initiated that one who cohabits with a כותית is liable for the four עבירות of נדה and האשת איש and גויה and שפחה.

The Gemara elaborates on the הלכה למושה מסיני of

קנאין פוגעין בו

1.

הבא לימולך אין מורין לו

The קנאי must act on his own. But if he asks Bais Din, they do not instruct him to do so.

2.

אם פירש זמרי והרגו פנחס

נהרג עליו

If after the perpetrator finished doing his עבירה, the קנאי was to kill him, the קנאי would be liable for the perpetrator's death, because @

שלא נאמרה הלכה דא אלא בשעת מעשה

The קנאי must act while the perpetrator is doing the עבירה, but not afterward.

3.

נהפך זמרי והרגו לפנחס

אין נהרג עליו

If the perpetrator overcame the קנאי and killed him, the perpetrator is not liable for the קנאי's death, because

שהרי רודף הוא

He is permitted to kill his attacker, the קנאי, to save his own life;

A

הגונב את הקסוה
והמקלל בקוסם
והבועל ארמית
קנאין פוגעין בו

הבועל ארמית
קנאין פוגעין בו

כל הבא על הכותית
כאילו מתחתן בעבודת כוכבים

B

בית דינו של חשמונאי גזרו
הבא על הכותית חייב עליה
משום נשג"א

הבא לימולך אין מורין לו

אם פירש זמרי והרגו פנחס
נהרג עליו

נהפך זמרי והרגו לפנחס
אין נהרג עליו

C The three explanations in the Pasuk

וירא פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן
ויקם מתוך העדה ויקח רמוח בידו

מה ראה

What did פנחס see that brought him to perform this daring act?

The Gemara relates the six miracles that occurred while פנחס killed זמרי and כזבי.

ראויה כפרה זו

שתהא מכפרת והולכת לעולם

The great act of פנחס brought about everlasting atonement for Klal Yisroel.

C

Six miracles that occurred
while פנחס killed
כזבי and זמרי

וירא פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן
ויקם מתוך העדה ויקח רמוח בידו

מה ראה

ראויה כפרה זו
שתהא מכפרת והולכת לעולם

1 So let's review ...

Zugt Di Mishnah

הגונב את הקסוה

If a person stole a שרת כלי from the Bais Hamikdash;

OR

והמקלל בקוסם

A person cursed Hashem's name with the name of a עבודה זרה;

OR

והבועל ארמית

A person cohabited with a non-Jewish woman;

In all these cases

קנאין פוגעין בו

As Rashi explains

בני אדם כשרין המתקנאים קנאתו של מקום

פוגעין בו

There is a פוגעין בו

that a pious person who wants to carry out Hashem's vengeance, may kill the perpetrator.

However, only

בשעה שרואין את המעשה

אבל לאחר מיכן אין מיתתו מסורה לבית דין

The Halachah of פוגעין בו applies only while the perpetrator is committing the actual Aveirah, but after he completed the עבירה, they may not kill him. ®

Regarding

הגונב את הקסוה

The Gemara says that his death through קנאין is alluded to in the Pasuk

ולא יבאו לראות את הקדש ומתו

The word כבלע, to consume, can be applied to a thief who consumes the שרת כלי that he stole, and therefore he deserves to die.

=====

1

משנה

והבועל

ארמית

A person
cohabited with
a non-Jewish
woman;

והמקלל

בקוסם

A person cursed
Hashem's name
with the name
of a עבודה זרה;

הגונב את

הקסוה

If a person stole
a שרת כלי from
the Bais
Hamikdash;

In all these cases

קנאין פוגעין בו

As Rashi explains

בני אדם כשרין המתקנאים הנאתו של מקום
פוגעין בו

*There is a פוגעין בו that a pious person
who wants to carry out Hashem's vengeance,
may kill the perpetrator.*

However, only

בשעה שרואין את המעשה

אבל לאחר מיכן אין מיתתו מסורה לבית דין

*The Halachah of פוגעין בו applies
only while the perpetrator is committing the Aveirah,
but after he completed the עבירה, they may not kill him.*

הגונב את הקסוה

The Gemara says that
his death through קנאין is alluded to in the Pasuk

ולא יבאו לראות כבלע את הקדש
וביתו

The word כבלע - to consume,
can be applied to a thief who consumes the שרת כלי
that he stole, and therefore he deserves to die.

2 The Gemara elaborates on
הבועל ארמית
קנאין פוגעין בו

לא פגעו בו קנאין מהו
If the קנאי did not kill him, the בועל is punished as follows:
אם תלמיד חכם הוא
לא יהיה לו ער בחכמים ועונה בתלמידים
If the בועל was a Talmud Chacham, he will not have
children who will be successful in their Torah studies.

אם כהן הוא
לא יהיה לו בן מגיש מנחה לה' צבאות
If the בועל was a Kohen he will not have sons who will
perform the Avodah.

רבי חייא בר אבוייה says
כל הבא על הכותית
כאילו מתחתן בעבודת כוכבים
A person who cohabits with a non-Jewish woman is
considered like he married an זרה, because the Pasuk
states
ובעל בת אל נכר

וכי בת יש לו לאל נכר
A זרה cannot have daughters, therefore we must say
זה הבא על הכותית
=====

3 כי אתא רב דימי אמר
בית דינו של חשמונאי גזרו
הבא על הכותית חייב עליה משום נשג"א
נדה, שפחה, גויה, אשת איש
says the Bais Din of the חשמונאים initiated that one
who cohabits with a כותית is liable for four עבירות.
And as Rashi explains, even though these Issurim do not
apply to a כותית? However, the Bais Din initiated so,
because a בועל כותית is similar to these Issurim. And also
דלפרוש מינה משום כל הני
This should prevent a person from committing this עבירה.

2 **הבועל ארמית
קנאין פוגעין בו**
לא פגעו בו קנאין מהו
If the קנאי did not kill him, the בועל is punished as follows:

**אם תלמיד חכם הוא
לא יהיה לו ער בחכמים
ועונה בתלמידים**
If the בועל was a Talmud Chacham,
he will not have children who will be successful
in their Torah studies.

**אם כהן הוא
לא יהיה לו בן מגיש מנחה
לה' צבאות**
If the בועל was a Kohen he will not have sons
who will perform the Avodah.

רבי חייא בר אבוייה
**כל הבא על הכותית
כאילו מתחתן בעבודת כוכבים**
A person who cohabits with a non-Jewish woman
is considered like he married an זרה,
because the Pasuk states

ובעל בת אל נכר

וכי בת יש לו לאל נכר
A זרה cannot have daughters,
therefore we must say
זה הבא על הכותית

3 **כי אתא רב דימי אמר**
**בית דינו של חשמונאי גזרו
הבא על הכותית חייב עליה משום
נשג"א**
נדה, שפחה, גויה, אשת איש
The Bais Din of the חשמונאים initiated
that one who cohabits with a כותית is liable for four עבירות.

And as Rashi explains,
even though these Issurim do not apply to a כותית?
However, the Bais Din initiated so,
because a בועל כותית is similar to these Issurim.

And also
דלפרוש מינה משום כל הני
This should prevent a person from committing this עבירה.

4

1.
נשג"א
משום נדה
He is liable for the Issur נדה, because a כותית is similar to a נדה in that
מיאוס וחילול לקדושת השם הוא
This act is repulsive like נדה, and defiles Hashem's name.

2.
משום שפחה
He is liable for the Issur of שפחה, because a כותית is similar to a maid, because
שכנסת ישראל גבירה נקראת
The Jewish nation is known as the master of all other nations.

3.
משום גויה
He is liable for the Issur לא תתחתן not to marry a non-Jewish woman, because to cohabit with כותית is considered as if he MARRIED her.

4.
אשת איש
He is liable for the Issur אשת איש even though
קידושין לית להו
מיהו לאשת איש דמיא
The Kiddushin of a non-Jew is not effective, however a כותית is similar to a אשת איש in that she lives only with her husband. ®

רבין disagrees and says
הבא על הכותית
חייב עליה משום נשג"ז
He is only liable for the three Issurim of נדה שפחה גויה
And if he was a Kohen he is also liable for the Issur of זונה.
However,
משום אישות לית להו
He is not liable for the Issur אשת איש, because as Rashi explains
שסתם כותית מופקרת ואינה מיוחדת לבעלה
A כותית does not remain faithful to her husband.
=====

4

1

משום נדה

He is liable for the Issur נדה, because a כותית is similar to a נדה in that
מיאוס וחילול לקדושת השם הוא
This act is repulsive like נדה, and defiles Hashem's name.

2

משום שפחה

He is liable for the Issur of שפחה, because a כותית is similar to a maid, because
שכנסת ישראל גבירה נקראת
The Jewish nation is known as the master of all other nations.

3

משום גויה

He is liable for the Issur לא תתחתן not to marry a non-Jewish woman, because to cohabit with כותית is considered as if he MARRIED her.

4

אשת איש

He is liable for the Issur אשת איש even though
קידושין לית להו
מיהו לאשת איש דמיא
The Kiddushin of a non-Jew is not effective, however a כותית is similar to a אשת איש in that she lives only with her husband.

רבין

הבא על הכותית

חייב עליה משום נשג"ז

He is only liable for the three Issurim of נדה שפחה גויה
And if he was a Kohen he is also liable for the Issur of זונה.
However,

However,

משום אישות לית להו

אשת איש איש
He is not liable for the Issur אשת איש, because as Rashi explains
שסתם כותית מופקרת ואינה מיוחדת לבעלה
A כותית does not remain faithful to her husband.

5 The Gemara elaborates on the הלכה למשה מסיני of קנאין פוגעין בו

1.
הבא לימלך אין מורין לו
The קנאי must act on his own. But, if he asks Bais Din, they do not instruct him to do so.

2.
אם פירש זמרי והרגו פנחס נהרג עליו
If after the perpetrator finished doing his עבירה, the קנאי was to kill him, the קנאי would be liable for the perpetrator's death, because ®
שלא נאמרה הלכה דא אלא בשעת מעשה
The קנאי must act while the perpetrator is doing the עבירה, but not afterward.

3.
נהפך זמרי והרגו לפנחס אין נהרג עליו
If the perpetrator overcame the קנאי and killed him, the perpetrator is not liable for the קנאי's death, because שהרי רודף הוא
He is permitted to kill his attacker, the קנאי, to save his own life,
=====

5

קנאין פוגעין בו

1

הבא לימלך אין מורין לו
The קנאי must act on his own.
But, if he asks Bais Din, they do not instruct him to do so.

2

אם פירש זמרי והרגו פנחס נהרג עליו
If after the perpetrator finished doing his עבירה, the קנאי was to kill him, the קנאי would be liable for the perpetrator's death, because
שלא נאמרה הלכה דא אלא בשעת מעשה
The קנאי must act while the perpetrator is doing the עבירה, but not afterward.

3

נהפך זמרי והרגו לפנחס אין נהרג עליו
If the perpetrator overcame the קנאי and killed him, the perpetrator is not liable for the קנאי's death, because שהרי רודף הוא
He is permitted to kill his attacker, the קנאי, to save his own life,

6 The Gemara elaborates on the incident of זמרי בן סלוא who was בועל ארמית named בת צור, and פנחס, the קנאי who killed them both and thus saved all the Yidden from perishing in the מגיפה.

The Pasuk states
וירא פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן ויקם מתוך העדה ויקח רמוח בידו

The Gemara asks
מה ראה
What did פנחס see that brought him to perform this daring act?

6

The Gemara elaborates on the incident of זמרי בן סלוא who was בועל ארמית - named בת צור, and פנחס - the קנאי who killed them both and thus saved all the Yidden from perishing in the מגיפה.

וירא פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן ויקם מתוך העדה ויקח רמוח בידו

?

מה ראה
What did פנחס see that brought him to perform this daring act?

7

1.
 רב says
 ראה מעשה ונזכר הלכה
 When פנחס saw זמרי committing his עבירה, he recalled the
 הלכה למושה מסיני of
 הבעל ארמית קנאין פוגעין בו
 And when he told this to משה רבינו who had forgotten the
 Halachah, משה told him
 קריינא דאיגרתא איהו ליהוי פרוונקא
 Since you were the one to recall the Halachah, you are the
 one to be the messenger to carry out this daring act.

2.
 שמואל says
 ראה
 אין חכמה ואין תבונה ואין עצה נגד ה'
 פנחס recalled this Pasuk which teaches
 כל מקום שיש חילול השם
 אין חולקין כבוד לרב
 In a situation in which Hashem's name is desecrated, a
 student may act without his Rebbe's permission. There-
 fore, as Rashi explains
 הורה פנחס הלכה בפני רבו
 ולא המתין ליטול רשות ממושה
 שלא יראו הרואים וילמדו להתיר את הכותית
 פנחס acted without first asking for משה's permission,
 because he was concerned that bystanders will assume
 that one is permitted to be בועל ארמית and this will cause a
 חילול השם.

3.
 רבי יצחק אמר רבי אלעזר says
 ראה שבא מלאך והשחית בעם
 פנחס saw that the מלאך המות began to kill the Yidden, and
 he acted quickly in order to save the Yidden from the
 מגיפה.
 =====

7

1

רב

ראה מעשה ונזכר הלכה

When פנחס saw זמרי committing his עבירה,
 he recalled the הלכה למושה מסיני of

הבעל ארמית קנאין פוגעין בו

And when he told this to משה רבינו
 who had forgotten the Halachah,
 משה told him

קריינא דאיגרתא איהו ליהוי פרוונקא

Since you were the one to recall the Halachah,
 you are the one to be the messenger
 to carry out this daring act.

2

למלאך

ראה

אין חכמה ואין תבונה ואין עצה

פנחס recalled this Pasuk which teaches

כל מקום שיש חילול השם אין חולקין כבוד לרב

In a situation in which Hashem's name is desecrated, a
 student may act without his Rebbe's permission.

Therefore, as Rashi explains

הורה פנחס הלכה בפני רבו

ולא המתין ליטול רשות ממושה

שלא יראו הרואים וילמדו להתיר את הכותית

פנחס acted without first asking for משה's permission, because
 he was concerned

that bystanders will assume that one is permitted
 to be בועל ארמית and this will cause a חילול השם.

3

רבי יצחק אמר רבי אלעזר

ראה שבא מלאך והשחית בעם

פנחס saw that the מלאך המות began to kill the Yidden,
 and he acted quickly in order to save the Yidden
 from the מגיפה.

8 The Pasuk continues
ויקם מתוך העדה ויקח רומח בידו

מיכן שאין נכנסין בכלי זיין לבית המדרש
פנחס left the Bais Midrash to get his spear, and this
teaches that one may not bring a weapon to a Bais
Midrash.
=====

רבי יוחנן says
ששה נסים נעשו לו לפנחס
There were six miracles that occurred while פנחס killed
כזבי and זמרי.

1.
אחד שהיה לו לזמרי לפרוש
ולא פירש
זמרי did not stop doing the עבירה, because had he done so,
פנחס would not be allowed to kill him.

2.
ואחד שהיה לו לדבר ולא דבר
זמרי did not call out to his brethren for help.

3.
ואחד שכוון בזכרותו של איש ובנקבותה של אשה
פנחס stabbed them both in the exact area of the עבירה, as
Rashi explains this נס was necessary because
וידעו שניתן רשות לקנאי לפגוע בו
ולא יאמרו שנאה היתה בלבו עליו
When the Yidden saw the two together, they now knew
that פנחס was permitted to carry out his act, and he did not
act out of personal hatred for זמרי.

8
ויקם מתוך העדה ויקח רומח בידו
ויקם לאין נכנסין בכלי זיין לבית המדרש
פנחס left the Bais Midrash to get his spear,
and this teaches that one may not bring a weapon
to a Bais Midrash.

רבי יוחנן
ששה נסים נעשו לו לפנחס
There were six miracles that occurred
while זמרי and כזבי killed פנחס.

1

אחד שהיה לו לזמרי לפרוש
ולא פירש

זמרי did not stop doing the עבירה,
because had he done so,
פנחס would not be allowed to kill him.

2

ואחד שהיה לו לדבר ולא דבר
זמרי did not call out to his brethren for help.

3

ואחד שכוון בזכרותו של איש
ובנקבותה של אשה
פנחס stabbed them both in the exact area of the עבירה,

as Rashi explains
This נס was necessary because
וידעו שניתן רשות לקנאי לפגוע בו
ולא יאמרו שנאה היתה בלבו עליו
When the Yidden saw the two together,
they now knew that פנחס was permitted to do this,
and he did not act out of personal hatred for זמרי.

9

4. ואחד שלא נשמטו מן הרומח
After he stabbed them, they did not slip off his spear.

5. ואחד שבא מלאך והגביה את המשקוף
A מלאך came and raised the doorway so that פנחס would not need to bend down while carrying them on his spear. Had פנחס bent down, the two would have slipped off the spear.

6. ואחד שבא מלאך והשחית בעם
A מלאך came and began to kill the other members of שבט פנחס to distract their attention from שמעון.
=====

זמרי פנחס killed אותם
התחילו שבטים מבזין אותו
The other שבטים began to insult him

ראיתם בן פוטי זה שפיטם אבי אמו עגלים לעבודה זרה והרג נשיא שבט מישראל
Did you see the audacious act of פנחס, a descendant of the idol worshipper יתרו who fattened cows for זרה, and now he has the audacity to kill the great נשיא of שבט שמעון?
Therefore בא הכתוב ויחסו פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן
The Pasuk mentions פנחס as a descendant of the great אהרן הכהן.

א"ל הקב"ה למושה הקדם לו שלום
And Hashem told משה to inquire in פנחס's welfare as the Pasuk states
לכן אמור הנני נותן לו את בריתי שלום

The Gemara concludes וראויה כפרה זו שתהא מכפרת והולכת לעולם
The great act of פנחס brought about everlasting atonement for the Klal Yisroel.

9

4

ואחד שלא נשמטו מן הרומח

After he stabbed them, they did not slip off his spear.

5

ואחד שבא מלאך והגביה את המשקוף

A מלאך came and raised the doorway so that פנחס would not need to bend down while carrying them on his spear.

Had פנחס bent down, the two would have slipped off the spear.

6

ואחד שבא מלאך והשחית בעם

A מלאך came and began to kill the other members of שבט שמעון to distract their attention from פנחס.

After פנחס killed זמרי

התחילו שבטים מבזין אותו

The other שבטים began to insult him

ראיתם בן פוטי זה

שפיטם אבי אמו עגלים לעבודה זרה והרג נשיא שבט מישראל

Did you see the audacious act of פנחס, a descendant of the idol worshipper יתרו who fattened cows for עבודה זרה, and now he has the audacity to kill the great נשיא of שבט שמעון?

Therefore

בא הכתוב ויחסו

פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן

The Pasuk mentions פנחס as a descendant of the great אהרן הכהן.

א"ל הקב"ה למושה הקדם לו שלום

And Hashem told משה to inquire in פנחס's welfare as the Pasuk states

לכן אמור

הנני נותן לו את בריתי שלום

The Gemara concludes

וראויה כפרה זו

שתהא מכפרת והולכת לעולם

The great act of פנחס brought about everlasting atonement for the Klal Yisroel.